Sprawozdanie Wydziału
Towarzystwa hygienicznego za rok 1910.

Wydział, zdając sprawę z czynności za rok ubiegły ma pełną świadomość, że działalność Towarzystwa w tym roku nie była taką, jakiejby w interesie Towarzystwa życzyć sobie należało. Powodem tego były z jednej strony trudności finansowe, z drugiej strony brak poparcia nie tylko w kołach członków Towarzystwa, ale i w kołach powołanych do zajmowania się hygieną, która w obecnej dobie gdzieindziej zdobyła sobie pierwszorzędne znaczenie, wysuwając się siłą konieczności na czoło większości zagadnień społecznych. Gdy usiłowania Wydziału, zdążające do rozbudzenia życia w Towarzystwie, jak również do wzniecenia zajęcia w szerokich warstwach społeczeństwa dla spraw hygieny natrafiały na nieprzezwyciężone i wprost zniechęcające trudności, a w zakresie bezpośrednich obowiązków i czynności Wydziału pojawiały się liczne niedomagania, które same przez się krępowały szerszą działalność Wydziału, przeto postanowił Wydział poświęcić pracę swoją przedewszystkiem poprawie i uzdrowieniu tych stosunków, przeszkadzających szerszej pracy. Sądził Wydział, że przez to stworzy podstawę dla przyszłej właściwej i skutecznej działalności Towarzystwa.

Dążenia te uwydatniły się przedewszystkiem w trzech kierunkach owocnej dla losów Towarzystwa pracy, a to naprawy finansowego położenia Towarzystwa, skonsolidowania wydawnictwa organu Towarzystwa i ustalenia określonych kierunków dalszej działalności.

Rozpoczynając swoją pracę, Wydział spotkał się z jedną z najważniejszych przeszkód swoich czynności, a to z opłakanym stanem środków finansowych, wywołanym mało sprężystą sprawnością administracyi funduszów Towarzystwa (liczne wieloletnie nieściągane zaległości członków) i poniesionymi znacznymi wydatkami w latach poprzednich na wydawanie »Przeglądu hygienicznego«, odbitek oraz broszur. Cenną pomoc uzyskał Wydział w osobie nowoobranego skarbnika c. k. starszego lekarza powiatowego Dra Opieńskiego, który skrzętną, niezmordowaną pracą zdołał nie tylko uzdrowić finanse Towarzystwa i z końcem roku sprawozdawczego zrównoważyć grożący niedobór, ale nawet przysporzyć dochodów przez pozyskanie, wraz z przewodniczącym Towarzystwa, nowych członków, szczególnie z grona lekarzy rządowych. Fundusze też Towarzystwa wzrosły przez wypłatę zaległych należytości.

Liczba członków Towarzystwa wzrosła w roku sprawozdawczym do 240 osób i zdaniem Towarzystwa takich, którym dobro Towarzystwa z pewnością leży na sercu. Był to rok porachunku z naszymi siłami.

Również i wydawnictwo »Przeglądu hygienicznego« zmuszone do ograniczenia swoich łamów do najskromniejszych rozmiarów, wymagało koniecznej poprawy. Zdane przez szereg lat na pracę bezinteresowną głównie dwóch członków Redakcyi, nie mogło rozwinąć się odpowiednio do zadań i celów, jakie powinny Towarzystwu przyświecać. Brak pomocy i zainteresowania dla rozwoju pisma i brak funduszów paraliżowały najlepsze chęci i zamiary Redakcyi i budziły poważny niepokój co do dalszych losów tak potrzebnego w kraju pisma. Staraniem dawnej Redakcyi w ciągu roku sprawozdawczego udało się pozyskać w osobie Dra Bronisława Kaczorowskiego chętnego i z całem zamiłowaniem oddającego się na usługi Towarzystwa pracownika, który, zapoznawszy się z techniką wydawnictwa, nie tylko pracą swoją wydatnie poparł dążenia Redakcyi, ale także później, tj. w ciągu bieżącego roku przyszedł z pomocą Wydziałowi w trudnem położeniu, obejmując obowiązki współredaktora. Przez pozyskanie wydatnie pracujących nowych sił, powiększył użytecznie szczupłe Grono dotychczasowych pracowników Redakcyi.

W kierunku ustalenia dalszej działalności starał się Wydział wejść w związek z osobami sprawom zdrowia publicznego oddanemi, jak również wejść w stosunki z Towarzystwami, które odczuwały potrzebę współdziałania z naszem Towarzystwem.

W ciągu tych starań ustaliły się pojęcia co do potrzeby podziału pracy w łonie samego Wydziału odnośnie do najpilniejszych zadań na polu zdrowotności, a ujęcie tych postulatów w program dalszej działalności Towarzystwa, dobór odpowiednich członków wydziału, którzyby tej pracy chętnie a dobrowolnie oddać się zechcieli, okazały się potrzebą, której spełnienie stanie się rękojmią powodzenia i poprawy działalności Towarzystwa. Z zadań tych wyliczyć należy pracę w kierunku hygieny szkolnej, hygieny ludowej, hygieny warstw robotniczych, miasta i t. d. Opłakane stosunki, jakie pod tym względem w naszym kraju panują, tak są ogólnie znane, że bliższe uzasadnienie tych zadań chyba jest zbyteczne.

Sprawa broszurki Dra Blumenfelda »O chorobach płciowych«, którą miało zamiar zakupić c. k. Namiestnictwo, załatwioną została ostatecznie o tyle pomyślnie, że cały nakład zakupiło Namiestnictwo za ryczałtową sumę 540 koron; nie przyznało natomiast autorowi broszurki żadnego honoraryum, mimo, że Wydział upraszał o jego przyznanie autorowi w wysokości zależnie od uznania Namiestnictwa.

Przez delegata swego, prezesa Dra Obtułowicza wzięło Towarzystwo hygieniczne udział w pożegnaniu ustępującego z katedry uniwersyteckiej prof. chemii Dra Radziszewskiego, w którem bardzo wielka liczba krajowych instytucyi, korporacyi i Towarzystw żegnało Czcigodnego Jubilata.

Towarzystwo hygieniczne przystąpiło w ubiegłym roku sprawozdawczym do Związku polskiej prasy lekarskiej, natomiast nie przystąpiło do związku organizacyi lekarskich w Austryi, mimo zaproszenia Towarzystwa przez tenże Związek, a umotywowało swą odmowę tem, że Związek ma inne cele, które nie pozostają w żadnej łączności z celami Towarzystwa hygienicznego. Prezydyum Towarzystwa uważało sobie zawsze za obowiązek przynajmniej listownie lub przesłaniem telegramu brać udział we wszystkich wybitniejszych zebraniach, zjazdach, dotyczących spraw hygieny i jubileuszach zasłużonych na tem polu mężów.

Obok Towarzystwa hygienicznego był »Przegląd hygieniczny« także organem Towarzystwa »Ochrony Młodzieży«. Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w roku sprawozdawczym utrzymywało Towarzystwo hygieniczne stosunki z Towarzystwem »Ochrona Młodzieży« i Towarzystwem »Ligi Obyczajności«.

»Przegląd hygieniczny« w roku 1910 wychodził pod redakcyą Prof. Dra Mieczysława Grabowskiego i Prof. Dra Kazimierza Panka. Treścią tego miesięcznika o objętości jednego arkusza druku były artykuły oryginalne, sprawozdania, streszczenia prac autorów naszych i zagranicznych i kronika.

Na artykuły oryginalne złożyły się prace autorów:

I. Doc. Dra Eugeniusza Piaseckiego — »Kongres międzynarodowy hygienistów szkolnych w Paryżu, 2—7. sierpnia 1910«.

II. Prof. Dra Kazimierza Panka — »Hygiena budynków i urządzeń szkolnych«.

»Niebezpieczeństwo i pomoc w nagłych wypadkach rażenia prądem elektrycznym«.

III. Dra Jana Opieńskiego, lekarza powiatowego — »O warunkach policyjno-sanitarnych dla koncesyi szynkarskich ze stanowiska hygieny«.

IV. Dra Friedberga — »Stosunki zdrowotne przy przeróbce włosienia, szczeci i pierza w Brodach«.

V. Dra Bronisława Kaczorowskiego — »Alkoholizm i picie mleka u dzieci szkół ludowych i wydziałowych«.

»Ecole communale w Brukseli«.

»Podział czasu i sposób życia dzieci w szkole na wolnem powietrzu w Charlottenburgu«.

»Potrzeba lekarzy i nauki hygieny w szkołach«.

W dziale »Sprawozdania i streszczenia«, streszczano przedewszystkiem prace, odnoszące się do chorób zakaźnych, mikrobiologii i hygieny społecznej. Szczególną troską redaktorów było umieszczanie w tym dziale takich referatów z dziedziny hygieny, które w innych pismach lekarskich stale były pomijane.

Ponieważ »Przegląd hygieniczny« jest zarazem organem Towarzystwa »Ochrona Młodzieży«, Redakcya o ile możności starała się pozyskać dla »Przeglądu« artykuły i referaty, które traktowały o hygienie wieku młodocianego.

Jeżeli »Przegląd hygieniczny« nie stanął na tej wyżynie, na jakiej, z powodu przemożnego dzisiaj wpływu nauki hygieny, stać powinien, nie winni redaktorzy, lecz brak współpracowników w szerszych kołach lekarskich i ta, niczem niedająca się usprawiedliwić apatya dla nauki, dzisiaj pierwszorzędnego znaczenia.

Podnieść należy wielką zasługę Redakcyi, że przy tak słabej, prawie żadnej pomocy, zdołała nietylko ciągłość wydawnictwa zachować, lecz i chlubnie ze swego zadania się wywiązać.

Z zazdrością lecz i z rzetelnem uznaniem spoglądamy na wspaniały rozwój hygieny nietylko za granicą lecz i u nas w Królestwie. Czytając sprawozdania z warszawskiego Tow. hygienicznego i tegoż oddziałów po miastach prowincyonalnych, jesteśmy dumni z rozległych prac i ich pracowników, którzy w tak trudnych warunkach politycznych tak wiele dobrych rzeczy stworzyć są w stanie.

Dlaczego u nas inaczej? Dlaczego nasi koledzy-lekarze okazują pewną obojętność dla rozwoju nauki, bez której przecież żaden nigdy i nigdzie obejść się nie może?

Ponieważ za granicą do wspólnego spichlerza wiedzy hygienicznej znoszą i gromadzą ziarnka najwybitniejsze umysły świata lekarskiego, nic dziwnego, że nasze społeczeństwo z powodu zupełnego zastoju i apatyi u nas w kierunku hygieny, pomimo że ma u siebie wszechnice a na niej ludzi o rozległej wiedzy, zmuszone jest jeździć za granicę i szukać tam wskazań i przykładów, które u siebie w domu później chętnie zaprowadza.

Naprawdę już czas otrząsnąć się z tego! Cała ludzkość dzisiaj wydaje stanowczą walkę gruźlicy — a jako najsilniejszy atut przeciwko tejże stawia hygienę. Czyż w tej walce mamy być tylko biernymi widzami?

Cały kulturalny Zachód do przyszłej walki o byt uzdrawia i krzepi się przez szkołę, praca intensywna w tym kierunku trwa już od długich lat.

A u nas czy robi się coś w tym kierunku? Niewiele. A przecież my wobec przemożnych wrogów mamy ocalić nietylko naszą kulturę, nietylko narodowość lecz i samoistność. Naprawdę czas ocknąć się, aby nie było za późno.

Jak świadczy umieszczony poniżej projekt regulaminu, Kółka rolnicze wyciągają do nas rękę i wzywają nas do szerzenia kultury hygienicznej w najszerszych kołach włościańskich. Wezwanie zaszczytne, dające możność nam lekarzom nieograniczania się tylko na czynności zawodowe, lecz oddziaływania na najszersze warstwy społeczeństwa. Pole do pracy niesłychanie wdzięczne i miłe, a da Bóg i owocodajne. Aby jednak praca ta była rzeczywiście skuteczna, aby my lekarze dobrze wywiązali się z roli współwychowawców kulturalnych naszego społeczeństwa, potrzeba silnego i świadomego celu skupienia w Towarzystwie hyg. i chętnych, pewnych, nigdy niezawodzących współpracowników w »Przeglądzie hyg.« i w dodatku popularnym, mającym obok niego wychodzić. Praca ideowa nie przynosi zysków — to prawda. Lecz, gdy jeszcze w niedalekiej przeszłości dla idei ojcowie nasi oddawali to, co mieli najdroższego i najszlachetniejszego mianowicie życie własne, to czyż my w ofierze w dzisiejszych czasach niemożemy złożyć części wiedzy naszej?

W imię więc tej idei zapraszamy nietylko chętnych kolegów lecz i innych, dla których praca dla przyszłości naszego narodu nie jest obojętną do zapisywania się w szeregi naszego Towarzystwa i do współpracownictwa w piśmie, które ma się rozchodzić w najszerszych kołach społeczeństwa naszego.

Sprawozdanie kasowe za rok 1910.

Przychód:

1. Pozostałość kasowa z r. 1909		
na książeczkach z %	930·62 K	
w gotówce . .	39·94 »	970·56 K
2. Wkładki członków		1118·20 »
3. Rada szkolna okręg. miejska we Lwowie za »Przegląd hyg.« dla szkół za rok 1909 i 1910		136·— »
4. Subwencye:		
Wydz. kr. za r. 1910	600·— K	
Miasta Lwowa . .	500·— »	1100·— »
5. % na książeczkach po koniec 1910 .		31·77 »
Razem . . .		3356·63 K

Rozchód:

1. Księgarni Gubrynowicza & Syna .		264·— K
2. Drukarni Związkowej . . .		1660·— »
3. Admin. »Przeglądu hygienicznego« .		281·50 »
4. Usługa: Kursor .	66·— K	
Służący T. lek.	10·— »	
» Adm. Przegl.	24·— »	100·— »
5. Oprawa roczników pism . . .		3·30 »
6. Portorya i drobne		13·89 »
Razem . . .		2322·69 K

Porównanie dochodu z rozchodem wykazuje pozostałość kasową	1033·94 K
z tego:	
w gotówce	78·93 »
Na książeczkach:	
Tow. wzaj. kred. (Nr. 10623) . . .	500·85 »
G. K. O. (Nr. 39707)	442·58 »
» (Nr. 143862)	11·58 »
Razem . . .	1033·94 K

BILANS

Towarzystwa hygienicznego za rok 1910.

Długi:	
Drukarni Związkowej	1321·93 K
Wierzytelności:	
Zaległe wkładki członków	664·— »
Zaległości w Tow. »Ochr. młodzieży« .	624·— »
Subwencye rządowe z 2 lat . . .	1200·— »
Razem . . .	2488·— K
Po pokryciu długów pozostaje . . .	1166·07 »

Doc. Dr. Hołobut	*Dr. Jan Opieński*	*Dr. F. Obtułowicz*
sekretarz.	skarbnik.	prezes.

Ustępujący Wydział przedkłada w zakończeniu następujący projekt regulaminu sekcyi hygieny ludowej Walnemu Zgromadzeniu do uchwalenia:

Projekt Regulaminu Sekcyi hygieny ludowej i wsi.

1. W łonie Towarzystwa hygienicznego zawiązuje się Koło tz. Sekcya hygieny ludowej i wsi, mające na celu szerzenie i popularyzowanie zasad hygieny wśród szerokich warstw ludu wiejskiego.

2. Sekcya pozostająca w związku z Wydziałem Tow. hyg. posiada pełną autonomię w zakresie działania na polu hygieny ludowej, jakkolwiek uchwały swoje przeprowadza w porozumieniu z Wydziałem Tow. hyg.

3. Sekcya wybiera z pośród członków komitet ściślejszy; w skład tego komitetu wchodzi członek Wydziału Tow. hyg. jako delegat.

4. W rozwijaniu działalności swej na polu hygieny ludowej Sekcya może pracować bądź to samodzielnie w temże Tow. hyg., jużteż w porozumieniu ze Stowarzyszeniami pracy społecznej nad ludem wiejskim oddanemi (T. S. L., T. K. R. i t. d.).

5. Środki działania:

a) Szerzenie wiadomości z hygieny tudzież z pomocy w nagłych wypadkach zapomocą odczytów, pogadanek, wieców itp.

b) Wydawanie broszur, pouczeń i pism ulotnych dla ludu *).

c) Wydawanie czasopisma peryodycznego popularnego łącznie z »Przeglądem hygienicznym«.

d) Krzewienie zasad wychowania fizycznego wśród ludu (n. p. w związku z Sokołem) i popieranie usiłowań zmierzających do fizycznego i moralnego wychowania młodzieży wiejskiej.

*) Uwaga: W porozumieniu z T. S. L., K. R. itd.

e) Dawanie inicyatywy w odnoszeniu się do władz w sprawie wykonywania obowiązujących przepisów zdrowotnych.

f) Dążenie do wprowadzenia w zakres nauki szkolnej na wsi wiadomości praktycznych z dziedziny hygieny żywienia, mieszkania, ubioru, wogóle hygieny życia codziennego.

6. Komitet ściślejszy w ustępie 3. wymieniony ukonstytuuje się i opracuje szczegółowy regulamin Sekcyi, mający być przedłożony do zatwierdzenia Wydziałowi Tow. hyg.

7. Wydział Tow. hyg. zwoła w najkrótszym czasie zebranie członków Towarzystwa hygienicznego tudzież osób z poza Tow. hyg., znanych z pracy społecznej nad ludem wiejskim, na którem to zebraniu zawiązana zostanie Sekcya hygieny ludowej i wsi i wybrany zostanie ściślejszy komitet po myśli 3-go ustępu niniejszego projektu.

Dr. Jan Opieński, m. p. *Prof. Dr. Kazimierz Panek,* m. p.

Spis członków Towarzystwa hygienicznego w roku 1910.

1 Adler Maurycy
2 Aleksandrowicz Stanisław
3 Dr. Adam Ernest
4 Alsowa Wilhelmina

5 Dr. Bądzyński Stanisław
6 Dr. Breiter Rudolf
7 Dr. Bednarski Jan
8 Dr. Balecki Stanisław
9 Bal Stanisław
10 Biliński Włodzimierz
11 Dr. Beck Adolf
12 Dr. Bednarski Józef
13 Dr. Borysiewicz Wiktor
14 Bachman Jan
15 Dr. Baczyński Eustachy
16 Dr. Bier Leonard
17 Dr. Bocheński Mieczysław
18 Dr. Baśta Jan
19 Ks. Dr. Bilczewski Józef
20 Dr. Bałłaban Teodor
21 Bruchnalski Kazimierz
22 Dr. Bocheński Kazimierz
23 Dr. Braun Stanisław
24 Dr. Bielański Gustaw
25 Bardach Józef
26 Borkowska Kornelia
27 Bienenwald M.
28 Dr. Bujwid Odo
29 Brückner E.

30 Dr. Ciepielowski Kazimierz
31 Dr. Czarnecki Julian
32 Czarnecki Włodzimierz
33 Cenar Edmund
34 Dr. Czyżewicz Władysław
35 Czerszyk Marya
36 Ciszewski Roman

37 Dr. Danielski Jan
38 Dr. Dzikowski Zygmunt
39 Deckur Jan
40 Dr. Dolnicki Cyryl
41 Dr. Dwernicki Tadeusz

42 Dr. Elektorowicz Emil
43 Ehrbar Antoni

44 Dr. Festenburg Edward
45 Fiedler Tadeusz
46 Dr. Filewicz Jan
47 Dr. Ferensiewicz Michał
48 Fryling Józef
49 Feldstein Herman
50 Dr. Fibich Stanisław
51 Dr. Friedberg Józef
52 Dr. Fuchs Stanisław

53 Dr. Grabowski Mieczysław
54 Dr. Gołębiowski Karol
55 Dr. Gąsiorek Franciszek
56 Dr. Godłowski Aleksander
57 Giela Feliks
58 Dr. Głąbiński Stanisław
59 Gedroyć Gedeon
60 Dr. Głowiński Wincenty
61 Dr. Gajewski Stefan

62 Hubrich Roman
63 Hescheles Ignacy
64 Dr. Hojnacki Władysław
65 Hay Szymon
66 Hausberg Julian
67 Dr. Hołobut Teofil
68 Dr. Hirschler Mieczysław
69 Dr. Hammerschlag Rudolf
70 Hemerling Kazimierz
71 Dr. Heckel Julian
72 Dr. Hyżycki Stanisław

73 Dr. Jaszczurowski Kazimierz
74 Dr. Jakubowski Maciej
75 Dr. Jabłoński Jacek
76 Ihnatowicz Jan
77 Dr. Jarocki Piotr
78 Dr. Jastrzębski Julian
79 Instytut Zanderowski
80 Jarosiewiczówna Antonina
81 Dr. Janikiewicz Stanisław
82 Dr. Josse Jan
83 Dr. JaniszewskiTomasz

84 Dr. Kaczorowski Bronisław
85 Dr. Kadyj Henryk
86 Dr. Kasparek Julian
87 Dr. Krzyżanowski Kalikst
88 Kremer Zygmunt
89 Dr. Kijas Błażej
90 Dr. Kicki Tytus
91 Dr. Kucharski Piotr
92 Dr. Kuhn Adolf
93 Dr. Kramarzyński Mieczysław
94 Dr. Kraus Adam
95 Dr. Kownacki Franciszek
96 Kołomyja Magistrat
97 Dr. Kubisztal Stanisław
98 Krzyształowicz Gustaw
99 Kroch Jakób
100 Dr. Kochanowski Bolesław
101 Kistryn Mieczysław
102 Dr. Kikinger Edward
103 Kamowski Stanisław
104 Dr. Kučera Paweł
105 Dr. Koczon Julian
106 Dr. Kurzyniec Wojciech
107 Dr. Krok Jakób
108 Dr. Karpiński Stanisław
109 Dr. Kurasiewicz Józef

110 Ks. Dr. Lenkiewicz Zygmunt
111 Dr. Legeżyński Wiktor
112 Dr. Lachowicz Zdzisław
113 Dr. Lubowiecki Julian
114 Lepiankiewicz Jan
115 Dr. Lewicki Zenobjan
116 Dr. Lic Henryk
117 Laskownicki Bronisław
118 Dr. Lilien Edward
119 Lewicki Bolesław
120 Dr. Liptay Maksymilian
121 Dr. Loewy Otton, starszy
122 Dr. Loewy Otton, młodszy
123 Dr. Lodygowski

124 Dr. Merunowicz Józef
125 Dr. Milewski Tadeusz
126 Markowicz Antoni
127 Dr. Momidłowski Walery
128 Dr. Małaczyński Roman
129 Dr. Michalik Józef
130 Dr. Markowski Zygmunt
131 Dr. Mikołajski Szczepan
132 Dr. Machek Emanuel
133 Dr. Moszkowicz I.
134 Dr. Moszyński Tadeusz
135 Dr. Mehrer Henryk
136 Dr. Mańkowski Kazimierz
137 Dr. Mosler Maksymilian
138 Dr. Müller Emil
139 Markiewicz Stanisław
140 Mołczański Włodzimierz

141 Nawratil Arnulf
142 Dr. Niziołek Paweł
143 Dr. Nowicki Witold
144 Neuman Józef
145 Dr. Nycz Henryk

146 Dr. Obtułowicz Ferdynand
147 Dr. Opolski Wiktor
148 Dr. Opieński Jan

149 Dr. Piasecki Eugeniusz
150 Dr. Pisek Wilhelm
151 Dr. Piepes-Poratyński Jan
152 Pawłowski Tytus
153 Panicki Franciszek
154 Dr. Palester Henryk
155 Dr. Panek Kazimierz
156 Dr. Papeé Jan
157 Dr. Peters Józef
158 Dr. Pertak Maryan
159 Pomorski Józef
160 Dr. Pordes Majer

161 Plutyński Antoni
162 Dr. Popielski Leon
163 Podwiński Wacław
164 Dr. Pawlikowski Jan Gwalbert
165 Dr. Pilewski Oskar
166 Dr. Próchnicki Franciszek
167 Podłowski Adolf
168 Pawliszak Michał
169 Dr. Podsoński Władysław

170 Dr. Rosner Ignacy
171 Dr. Rucker Jan
172 Rektorat Czyt. sem. duch. Tarnów
173 Rayski Albin
174 Rudnicka Aniela
175 Rydecki Feliks
176 Dr. Rencki Mikołaj
177 Dr. Rosmarin Henryk

178 Dr. Szpilman Józef
179 Sklepiński Karol
180 Dr. Sumorsk Konstanty
181 Dr. Szydłowski Zdzisław
182 Dr. Sołowij Adam
183 Dr. Sobolewski Franciszek
184 Dr. Świątkiewicz Michał
185 Dr. Sieradzki Włodzimierz
186 Dr. Soniewicki Teodor
187 Dr. Sawicki Antoni
188 Dr. Stokłosiński Franciszek
189 Dr. Serbeński Waleryan
190 Dr. Szulisławski Adam
191 Schleyen Artur
192 Śliwiński Hipolit
193 Szafrański Ludwik
194 Dr. Sołowij Tadeusz
195 Senossoń Józef
196 Dr. Szymański Henryk
197 Dr. Schramm Hilary
198 Dr. Schellenberg Leopold
199 Dr. Stroynowski Edward
200 Dr. Straszewski Józef
201 Szpital powszechny Husiatyn
202 Dr. Stesłowicz Władysław
203 Seltenreich Jan
204 Solecka Helena
205 Dr. Sobieszczański Ludwik
206 Sołtys Karolina
207 Sołtys Marya
208 Szatkowska Helena
209 Skrzyńska Marya
210 Szczurkowska Jadwiga
211 Seminaryum naucz. m. Przemyśl
212 Dr. Sękowicz Franciszek
213 Szpital powiatowy Buczacz
114 Dr. Stachiewicz Teofil

215 Dr. Tatarczuch Władysław
216 Dr. Tarnawski Apolinary
217 Dr. Trzcieniecki Kazimierz
218 Thom Maksymilian
219 Tomasik Józef

220 Włodzimirski Walery
221 Dr. Witkowski Edward
222 Dr. Wurst Adolf
223 Dr. Wiktor Jan
224 Dr. Witkowski Edward
225 Witkiewicz Bronisław
226 Dr. Wajgiel Eugeniusz
227 Wysłouch Bolesław
228 Wiśniewski Stanisław
229 Walter Adolfina
230 Węclewska Felicya
231 Dr. Wasung Michał
232 Wydział powiatowy Buczacz
233 » » Śniatyn

234 Dr. Zgórski Kazimierz
225 Zawałkiewicz Zdzisław
236 Dr. Ziembicki Witold
237 Dr. Zaorski Bronisław
238 Dr. Żuławski Karol
239 Zarzycki Józef
240 Zarzycka Marya

W roku 1911 wstąpili:

241 Dr. Damm Albert
242 Dr. Ślączka Antoni.